

ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΟΥΖΙΛΟΣ
1947-2024



Ο καλός καπετάνιος στη φουρτούνα φαίνεται, κι ο καπετάν Βαγγέλης απέδειξε την ισχύ του ρητού. Ένα από τα αξέχαστα επεισόδια της επαγγελματικής του πορείας –κι από τις πιο κρίσιμες στιγμές της– εκτυλίχθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1986 στις Αζόρες...

Καπετάνιος με αξίες και ιδανικά

Βίος μεστός σε ναυτοσύνη, έργο διαρκείας για τη θάλασσα, τους πλοiάρχους και ναυτικούς, την ελληνική ναυτιλία. Ο άνθρωπος-ψυχή του HELLAS LIBERTY, μια μεγάλη μορφή με ισχυρό αποτύπωμα. Στιγμιότυπα από τη ζωή του εκλιπόντος Ευάγγελου Κούζιλου και η πλούσια παρακαταθήκη

Στις 9 Μαΐου 2024 είπαμε το τελευταίο «αντίο» στον Ευάγγελο Κούζιλο, τον γνωστό και αγαπημένο καπετάν Βαγγέλη. Άνθρωπο που ταύτισε τη ζωή του με την πηγαία αγάπη για τη θάλασσα και που, παρά τις δυσκολίες του επαγγελματός του, υπηρέτησε την ελληνική ναυτιλία αδιάλειπτα και αγόγυστα. Γεννήθηκε στις 30 Απριλίου 1947, με καταγωγή από τον Άγιο Κυπριανό της Ανατολικής Μάνης, και μεγάλωσε στα Μανιάτικα του Πειραιά. Σε ηλικία 18 ετών εισήχθη στην Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού Κύμης και από τότε ξεκίνησε μια μακρά και λαμπρή σταδιοδρομία, με συνέπεια και ήθος· διακρίθηκε από διάφορες θέσεις, του ναυτικού, του καπετάνιου, του αρχιπλοiάρχου, και φυσικά του προέδρου της Πανελληνίας Ένωσης Πλοiάρχων Ε.Ν. Το 1967, μετά την αποφοίτησή του από τη Σχολή, υπηρέτησε δόκιμος πλοiάρχος στο λιμπερτυ HELLENIC STAR, που ανήκε στην Hellenic Lines του Περικλή Καλλιμανόπουλου, εταιρεία-

κόσμημα εκείνη την εποχή για την ελληνική ναυτιλία. Στη συνέχεια ταξίδεψε με δεξαμενόπλοια, τα περισσότερα από τα οποία ανήκαν στην εφοπλιστική οικογένεια Νιάρχου, και το 1980 αποφάσισε να μεταβεί σε πλοία-ψυγεία της Akra Shipping του Φώτη Γεωργόπουλου. Από το 1987 κι έπειτα, έχοντας αναλάβει πλέον αρχιπλοiάρχος, εργαζόταν στα γραφεία της εταιρείας με κύριο έργο τη διαχείριση πλοίων, ιδίως ψυγείων και φορτηγών. Λένε ότι ο καλός καπετάνιος στη φουρτούνα φαίνεται, κι ο καπετάν Βαγγέλης αποτελεί ένα από τα καλύτερα παραδείγματα που αποδεικνύουν την ισχύ του ρητού. Ένα από τα αξέχαστα επεισόδια της επαγγελματικής του πορείας –κι από τις πιο κρίσιμες στιγμές της– εκτυλίχθηκε στις 13 Νοεμβρίου 1986, όταν ήταν πλοiάρχος στο φορτηγό ΝΗΣΟΣ ΣΚΟΠΕΛΟΣ της Akra Shipping. Ανοιχτά από τις Αζόρες, υπό εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, με ανέμους δέκα και έντεκα μποφόρ, υπήρξε εισροή υδάτων στο αμπάρι του πλοίου. Τότε, επιδεικνύοντας επαγγελματισμό, ψυ-

χραιμία και πάνω απ' όλα αίσθηση καθήκοντος, ο καπετάν Βαγγέλης κατάφερε να σώσει όλα τα μέλη του πληρώματος, στο σύνολο 29. Ο ίδιος έφυγε τελευταίος από το μισοβυθισμένο πλοίο. Την καίρια συμβολή του στην αίσια έκβαση του περιστατικού, τις ικανότητές του και το κατόρθωμα να μην υπάρξει ούτε μια απώλεια ζωής εξήρε τόσο ο ελληνικός όσο και ο διεθνής τύπος, ενώ ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός τον βράβευσε για τον ηρωισμό και το ήθος του. Άνθρωπος δραστήριος, ακόμη κι όταν σταμάτησε τα ταξίδια ως καπετάνιος, ο καπετάν Βαγγέλης συνέχισε απ' τη στεριά την ενεργό ναυτιλιακή του δράση. Το 2000 ανέλαβε πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Πλοiάρχων Εμπορικού Ναυτικού (ΠΕΠΕΝ), όπου παρέμεινε για δύο θητείες. Δίπλα στον αείμνηστο καπετάν Βασίλη Κωνσταντακόπουλο, έδρεψε δάφνες γιγαντώνοντας την Costamare ως διευθυντής Πληρωμάτων, μαζί με πολλούς άλλους ικανούς συναδέλφους. Τέλος, υπήρξε καθηγητής ➤

«ΚΑΤΑΦΕΡΑ ΝΑ ΜΗ ΓΙΝΩ “ΔΗΘΕΝ”, ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΩ

ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ: RIGHT OR WRONG, I'M STILL A CAPTAIN»



Με τον καπετάν Βασίλη Κωνσταντακόπουλο, ο οποίος συνεισέφερε οικονομικά στη μετατροπή του ιστορικού πλοίου σε πλωτό μουσείο

στο SBE College, με διδακτικό αντικείμενο το operation.

ΨΥΧΗ ΤΟΥ HELLAS LIBERTY

Ο καπετάν Βαγγέλης υπήρξε και η ψυχή του πρώτου λίμπερτυ

που ήρθε στην Ελλάδα –το έφερε ο εφοπλιστής Σπύρος Πολέμης με την ανεκτίμητη οικονομική συνεισφορά του Βασίλη Κωνσταντακόπουλου, ώστε να γίνει πλωτό μουσείο ως ελάχιστος φό-

ρος τιμής στα «ευλογημένα πλοία», όπως τα έλεγαν ναυτικοί και караβοκυραιοί –πρόκειται για τον τύπο πλοίων που βοήθησαν την ελληνική εμπορική ναυτιλία να ορθοποδήσει μετά τον πό-

Ο πρώτος κάβος του HELLAS LIBERTY στον Πειραιά από τον πρώτο πρόεδρο του Σωματείου Φίλων του πλοίου. Από τον «Ε» Φεβρουαρίου 2009 (τ. 190)



λεμο. Το πλοίο ρυμουλκήθηκε στο Νόφοκ της Βιρτζίνιας και έφτασε στον Πειραιά στις 11 Ιανουαρίου 2009. Από την πρώτη μέρα που «έπιασε» Ελλάδα, ο καπετάν Βαγγέλης παρακολουθούσε όλες τις επισκευαστικές εργασίες μέχρι την πλήρη ολοκλήρωσή τους και τη μεταμόρφωση του λίμπερτυ σε μουσείο. Για πολλά χρόνια υπήρξε ο «καπετάνιος» του – ήταν πάντα εκεί, να προυπαντήσει τους επισκέπτες και, με ιδιαίτερο ζήλο και συγκίνηση, να ξεδιπλώσει την ιστορία του προς όλους τους ενδιαφερόμενους. Διατέλεσε πρόεδρος του συλλόγου «Όμιλος Φίλων Λίμπερτυ», προσφέροντας ανελλιπώς και ανιδιοτελώς τις υπηρεσίες του για την ανάδειξη του πλοίου ως ιστορικού μνημείου.

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ναυπηγήθηκαν 2.711 λίμπερτυ, τα οποία έφεραν ελαφρύ οπλισμό και μπορούσαν να μεταφέρουν σε νηοπομπές τα απαραίτητα στην εμπόλεμη Ευρώπη. Μετά τον πόλεμο αρκετά πουλήθηκαν σε Έλληνες πλοιοκτήτες, αποτελώντας τη βάση ανάπτυξης της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας. Σήμερα σώζονται μόνο τέσσερα, ένα από τα οποία βρίσκεται στον Πειραιά.

Ο ίδιος, υπεύθυνος για το HELLAS LIBERTY, εξηγούσε: «Ήταν μεγάλο σχολείο για όλους τους ναυτικούς. Το πρώτο μου βαπόρι ήταν λίμπερτυ, είχα υπηρετήσει ως δόκιμος πλοίαρχος στα τέλη της δεκαετίας του '60. Τα ονόμαζα "βασιλοβάπορα", γιατί σε σχέση με τα προηγούμενα πλοία είχαν μεγάλες ανέσεις για το πλήρωμα, δηλαδή καμπίνες, τραπεζαρία, καπνιστήριο, αλλά, το σημαντικότερο, κρύο και ζεστό νερό. Οι παλιοί ναυτικοί που έρχονται εδώ δακρύζουν, γιατί θυμούνται τα ταξίδια και τα νιάτα τους. Γίνονται ημερίδες, παρουσιάσεις βιβλίων, δεξιώσεις, όπως και πολλές προσπάθειες ώστε να παρα-



Ταύτισε τη ζωή του με την πηγαία αγάπη για τη θάλασσα και διακρίθηκε από διάφορες θέσεις: του ναυτικού, του καπετάνιου, του αρχιπλοίαρχου, του προέδρου της ΠΕΠΕΝ με δύο θητείες, και φυσικά ως ψυχή του πλοίου-μουσείου HELLAS LIBERTY

μείνει στην κατάσταση που του αξίζει. Η θάλασσα και το αλάτι υπάρχουν μέσα στο αίμα του Έλληνα. Στον αγώνα της θάλασσας θυσίασαν τη ζωή τους 2.500 Έλληνες ναυτικοί. Το HELLAS LIBERTY αποτελεί ελάχιστο φόρο τιμής στη μνήμη όσων χάθηκαν».

Με αφορμή τον θάνατο του καπετάν Βαγγέλη Κούζιλου, το διοικητικό συμβούλιο του Ομίλου Φίλων Λίμπερτυ συνήλθε εκτάκτως και αποφάσισε την έκδοση και δημοσίευση του κατωτέρω ψηφίσματος: «Ο Όμιλος Φίλων Λίμπερτυ αποχαιρετά με θλίψη και οδύνη έναν από τους πρωτεργάτες του, που με την προσωπική του δράση σημάδεψε την ιστορία του Ομίλου, τον καπετάν Βαγγέλη Κούζιλο. Ο εκλιπών υπήρξε αγωνιστής που υπερασπίστηκε αδιαπραγμάτευτα της αξίες και τα ιδανικά του Έλληνα πλοίαρχου, του Έλληνα ναυτικού. Με την ακάματη και συνεχή δράση του σημάδεψε την πορεία του Ομίλου και την ευό-

δωση των σκοπών του, ενώ είχε αποφασιστική συμβολή στην εμπέδωση της ιδέας του HELLAS LIBERTY. Η οικογένεια του Ομίλου Φίλων Λίμπερτυ εύχεται να είναι καλοτάξιδος ο καπετάν Βαγγέλης στο μεγάλο ταξίδι και να τον κατατάξει ο Κύριος με τους δίκαιους και αγαθούς, όπως του αρμόζει. Αιώνια σου η μνήμη, καπετάν Βαγγέλη».

ΔΙΠΛΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥΣ

Ενεργός, δυναμικός και ειλικρινής υποστηρικτής του κλάδου, ο καπετάν Βαγγέλης βρισκόταν πάντα στο πλευρό των νέων σπουδαστών στις ΑΕΝ, αντιμετωπίζοντάς τους ως μελλοντικούς συναδέλφους. Δεν ήταν λίγες οι φορές που μέσα από τις σελίδες του «Ε» κατακεραυνώσε ιθύνοντες για τις ελλείψεις, τις αγκυλώσεις και τις δυσλειτουργίες των Ακαδημιών, καθώς και για τα κενά σε εγκαταστάσεις και υλικοτεχνικές υποδομές. Καλωσόριζε και συμβούλευε τους νεό-

τερους, παροτρύνοντάς τους να έχουν δύναμη, καρδιά και ήθος –εκτός από γνώσεις-, αλλά και ευελιξία και νέες ιδέες προκειμένου «οι πλοίαρχοι και μηχανικοί να συνεχίσουν να είναι οι στυλοβάτες της ναυτιλίας». Χαίρετιζε και να τον παραπάνω τη διεξαγωγή των Ποσειδωνίων στην Ελλάδα (παιλιότερα στον Πειραιά), μιας διοργάνωσης που «αρμόζει και τη δικαιοσύνη η πρώτη ναυτιλία του κόσμου». Σε όποια εταιρεία κι αν δούλευε, είχε προτεραιότητα την προσέλκυση νέων στο ναυτικό επάγγελμα –αναζητώντας όχι μόνο τις απαραίτητες ικανότητες από τα πληρώματα, αλλά και την εμπέδωση του δέοντος σεβασμού, ώστε «να διατηρούνται οι δεσμοί της μεγάλης ναυτικής οικογένειας». Έπαιρνε θέση απέναντι στα πράγματα και απεχθανόταν τους «ξερόλες», όπως έλεγε χαρακτηριστικά, δηλαδή τους ματαιόδοξους που διψούν για δημοσιότητα και διατίθενται ανέξοδα ότι γνωρίζουν «τι έπρεπε να έχει γίνει», σκορπιώ-



Τελευταία μέρα ως πρόεδρος του Ομίλου Φίλων HELLAS LIBERTY, στο αγαπημένο του πλοίο με τον γιο του Μιχάλη Κούζιλο

ντας φιοριτούρες σε θέατρα που στήνονταν στις πλάτες επιβατών –παράδειγμα το ναυάγιο στη Σαντορίνη. Επιπλέον, είχε οικολογικές ανησυχίες και σπηλιτεύε τον άκρατο πλουτισμό. Στεκόταν στο πλευρό των Ελλήνων πλοιαρχών, μόνιμων υπερασπιστών του

ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΗΚΕ ΑΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΑ ΤΙΣ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ

ΤΑ ΙΔΑΝΙΚΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΑ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΟΥ



θαλάσσιου περιβάλλοντος και της φύσης, προωθώντας μια πανανθρώπινη προσπάθεια διατήρησης και σωτηρίας του πλανήτη μας. Ήταν υπέρ της «ατομικής ευθύνης» με τη σωστή έννοια, υπέρμαχος του καθήκοντος για την προστασία της θάλασσας, των ακτών και της φύσης εν γένει. Και ήταν κατά των εύκολων ευχολογίων. Ζητούσε δεσμεύσεις και δράση για το περιβάλλον που θα παραδώσουμε στα παιδιά μας. Όταν αποχώρησε από την ΠΕ-ΠΕΝ, μετά από οκτώ χρόνια ευδόκιμης πορείας, σχολίασε: «Κατάφερα να μη γίνω “δύστην”

και να παραμείνω πλοίαρχος. Δεν ξεγέλασα κανέναν. Αυτά που έλεγα ήταν από καρδιάς, τα πίστευα και τα πιστεύω. Έλεγα κι έγγραφα για τη δουλειά και τα προβλήματα μας, έπρεπε να επεμβαίνω για το συμφέρον των συναδέλφων, για τα δίκαια αιτήματά μας. Αποχωρώ όμως και μ' έναν θυμό προς τον εαυτό μου, που δεν μπόρεσα να γνωριστώ με ακόμα περισσότερους συναδέλφους, που δεν σχετίστηκα με ακόμα περισσότερους θαλασσιούς, που όλοι τους βοήθησαν να βλέπουμε το στραβό, το άδικο στον συνάδελφο [...] Σε όλους οφείλω

ένα “ευχαριστώ” και σε όλους δηλώνω ότι: *Right or wrong, I'm still a captain*».

Στη ζωή του είχε συνοδοιπόρο τη λατρεμένη σύζυγό του Δημήτρα Κούζιλου, η οποία δίπλα του ζούσε όλες τις αγωνίες ως γυναίκα ναυτικού, περιμένοντάς τον κάθε φορά να γυρίσει στη στεριά. Μαζί της απέκτησε δύο γιους, τον Γιάννη και τον Μιχάλη. Ο Γιάννης ζει και εργάζεται στις ΗΠΑ ως τραπεζικό στέλεχος και ο Μιχάλης, έχοντας κληρονομήσει το «ναυτικό γονίδιο» του πατέρα του, σταδιοδρομεί

σε γνωστή ελληνική ναυτιλιακή εταιρεία. Χρυσή κληρονομιά του καπετάν Βαγγέλη Κούζιλου αποτελούν επίσης τα εγγόνια του Άγγελος και Ευάγγελος. Η απώλειά του αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό όχι μόνο στις καρδιές μας, αλλά και σε ολόκληρη την ναυτική οικογένεια. «Διέταξες πρώτα κι αποθαλασιά να πας στην άλλη τη ζωή, κι έπεσε στ' απόνερα ο κόσμος που σε λάτρευε, μονάκριβε γιε της θάλασσας και της κυραφροδίτης», λένε στη Μάνη. 🇬🇷

Η ΣΥΖΥΓΟΣ, ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΓΓΟΝΙΑ

No 366 1/2024	No 367 2/2024	No 368 3/2024	No 369 4/2024	No 370 5/2024	No 371 6/2024
No 365 12/2023	No 364 11/2023	No 363 10/2023	No 362 9/2023	No 361 8/2023	No 360 7/2023

* Τα τεύχη 1-210 έχουν εξαντληθεί

Ο «Ε» ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2024 ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕΙ 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ

Τεύχος 372 • ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

I S S N: 1108-5983 • Κωδικός εντύπου: 1303 • Γ.Ε.ΜΗ: 6351101000



Εκδότης-Διευθυντής: **ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΗΜΑΝΤΩΝΗΣ**
 Σύμβουλος Έκδοσης: **ΒΑΣΩ ΑΡΜΟΓΕΝΗ**
 Art Director: **ΒΕΝΕΤΙΑ ΔΟΥΜΟΥΡΑ**
 Αρχισυντάξια: **ΣΟΦΙΑ ΜΠΙΤΣΑ**
 Επιμέλεια Ύλης: **ΧΑΡΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ**
 Ειδικόι συνεργάτες: **ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΛΑΡΟΥ**
ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΟΓΙΑΣ
ΜΑΡΙΟΣ ΦΕΡΡΕΝΤΙΝΟΣ

Εκτύπωση-Βιβλιοδεσία: **PAPERGRAPH A.E.**
 Διανομή: **ΑΡΓΟΣ Α.Ε.**
 Ετήσιες Συνδρομές: **Ελλάδα € 72**
Ευρώπη € 100
Εκτός Ευρώπης € 110
 Συνδρομές Εταιρειών: **Ελλάδα € 90**

Ιδιοκτησία: Γ. ΣΗΜΑΝΤΩΝΗΣ Ε.Ε.

Υπεύθυνος σύμφωνα με τον Νόμο: Γ. Δ. Σημαντώνης, Παπανικολή 1, Αθήνα

ΕΦΟΠΛΙΣΤΗΣ®
 Παπανικολή 1, 105 54 Αθήνα
 Τηλ: 210 33 15 570
 e-mail: efoplistis@efoplistis.gr
 www.efoplistis.gr



EFOPLISTIS Magazine is published 12 times a year by Efoplistis E.E., 1 Papanikoli Str., 105 54 Athens. PRINTED IN GREECE - All Rights Reserved